

ප්‍රභූ ගම්පෙරළිය

බටහිර කෙටිකතාවල හා නවකතාවල ඇත්තේ විශුක්ත චරිත ය. එහෙත් ජාතක කතාවල ඇත්තේ සංයුක්ත චරිත ය. මාර්ටින් වික්‍රමසිංහ මහතා ඒ වෙනස කිසි දිනෙක අවබෝධ කරගෙන සිටී බවක් පෙනෙන්නට නැත. එවැනි චරිත පිළිබඳ ව බටහිර සාහිත්‍ය විචාරකයන් සාමාන්‍යයෙන් කතා නො කරන බැවින් ටෝ මෙරට සාහිත්‍ය විචාරකයන් යැයි කියා ගන්නා අය ද සංයුක්ත චරිත ගැන නො දනිති, මේ ඊනියා ප්‍රබුද්ධයන් දන්නේ බටහිර බුද්ධිමතකු කියන කරුණක් පමණකි.

බටහිර කෙටිකතා හා නවකතා ද බිහි වූයේ ද බිහි වන්නේ ද බටහිර ශ්‍රීක යුදෙව් ක්‍රිස්තියානි චින්තනයෙහි ය. මේ චින්තනයෙහි කලා ශිල්ප අනෙක් දැයින් වෙන් කෙරුණු අතර, විශුක්තය සංයුක්තය පරදවා ඉදිරියට පැමිණියේ ය. එමෙන් ම මිනිසාගෙන්, එනම් මිනිස් මනසින්, ස්වායත්ත වූ ඊනියා වාස්තවිකත්වයක් පිළිබඳ අදහස ද අධිපති මතවාදයක් බවට පත් විය. බටහිර විද්‍යාවේ විශුක්ත සංකල්ප නිර්මාණය වූ පරිදි බටහිර නවකතාවෙහි ද විශුක්තයට තැන ලැබුණි. විශුක්තය මනසින් හා අනෙක් ඉන්ද්‍රියන්ගෙන් අල්ලා ගත හැක්කක් නො වේ. ඒ ගැන මනසින් කල්පනා කළ හැකි ය. එහෙත් විශුක්ත සංකල්පයක් මනසින් ගත හැකි නො වෙයි. එනම් එවැනිත් කිසිත් මවාගත නො හැකි ය.

කලින් සඳහන් කර තිබුණ ද පාඨකයාගේ විශුක්තය පිළිබඳ මතකය අලුත් කිරීම සඳහා නැවතත් කරුණක් දෙකක් කිව යුතු ය. බටහිර ගණිතයෙහි සරල රේඛාවක් යනු විශුක්ත සංකල්පයකි. එයට පළලක් හෝ ඝනකමක් නැත. සරල රේඛාවක් සිතින් මවාගත නොහැක්කේ මනස විසින් මවා ගන්නා "සරල රේඛාව" කෙතරම් සිතින් වුව ද එයට පළලක් හෝ ඝනකමක් හෝ ඇති බැවින් ය. දිගක් පමණක් ඇති ජ්‍යාමිතික භූතාර්ථයක් (Entity)- සිතින් මවාගත නොහැකි ය. එහෙත් එයින් කියැවෙන්නේ සරල රේඛා ගැන මනස යොදාගෙන සාකච්ඡා නො කළ හැකි බවක් නො වේ. අපි මනසින් එහි රූපයක් මවා නො ගත්ත ද සරල රේඛා ගැන කතා කරමු.

බටහිර නවකතාවල හා කෙටිකතාවල ඇත්තේ විශුක්ත චරිත ය. සාහිත්‍යය හා ගණිතය එකිනෙකින් ඇත තැබීමට බටහිරයන් උත්සාහ ගෙන ඇති නමුදු ඒ අසාර්ථක වී ඇත. එයට හේතුව බටහිර ශ්‍රීක යුදෙව් ක්‍රිස්තියානි චින්තනය මගින් ඒ එකට බැඳ තැබීම ය. බටහිර ගණිතයෙහි තරමට විශුක්ත වීමට නොහැකි වුව ද, බටහිර නවකතාව හා කෙටිකතාව ද යම් ප්‍රමාණයකට හෝ විශුක්ත ය. මාර්ටින් වික්‍රමසිංහ මහතා විශුක්තය ගැන කතා නො කළ ද ඔහු බටහිර නවකතා හා කෙටිකතා අනුකරණය කරමින් තම කෘතීන්හි විශුක්ත චරිත නිර්මාණය කෙළේ ය. ඔහු විශුක්තය යන සංකල්පය යොදා නො ගත්ත ද, ඔහුට සාහිත්‍යයෙහි විශුක්තය යන්න පිළිබඳ ව මනා අවබෝධයක් තිබූ බව ඔහු කළ කී දෙයින් පෙනෙයි.

අපි මෙහි දී උදාහරණයක් ලෙස ගම්පෙරළිය නවකතාව ගනිමු. ගම්පෙරළිය නවකතාවෙන් කියැවෙන්නේ බිරිතානින්ගේ පැමිණීමෙන් පසුව ලංකාවේ දකුණු පළාතේ ගමක ප්‍රභූන් වෙනස් වූ ආකාරය ය. මේ නව කතාව නිර්මාණය කිරීමේ දී මාර්ටින් වික්‍රමසිංහ මහතාට ගමක පරිණාමය පිළිබඳව බටහිර මතවාද ද, විශේෂයෙන් ම ඇතැම් ජනප්‍රිය මාක්ස්වාදී මතවාද ද, බල පා ඇති බව පෙනෙයි. කිසි කලෙක මාක්ස්වාදියකු හෝ ඊනියා සමජවාදියකු හෝ නො වූණ ද ගම්පෙරළිය ලියූ කාලයෙහි දී ද ඒ මහතාට ඇතැම් මාක්ස්වාදී අදහස් බලපා ඇති අන්දම ද ඒ කෘතියෙන් හෙළිදරව් වෙයි. එබැවින් අපට දකුණු පළාතේ ගමක් වෙනස් වූයේ ගම්පෙරළියෙහි සඳහන් අන්දමට ම නො වේ යැයි යන නිගමනයට ද එළඹිය හැකි ය. නවකතා හා කෙටිකතා ලියන අයට තමන්ට බලපාන මතවාදවලින් ඉවත් වී ඒ ලිවීම කළ නොහැකි ය. තමන් දැනුවත් ව හෝ නොදැනුවත් ව හෝ එවැනි මතවාද තම කෘතියට පිවිසීම වැළැක්විය නොහැකි ය.

ගමේ ප්‍රභූ පවුලක් ලෙස සැලකිය හැකි කයිසාරුවත්තේ මුහන්දිරම් පවුල ඇති වූ සමාජය ක්‍රමයෙන් අභාවයට යන අන්දම හා පසු කලක මූල්‍ය ධනපතියකු බවට පත් වන පියල් නමැත්තකු ප්‍රභූවරයකු බවට පත් කරන සමාජය නැගී එන ආකාරය ගම්පෙරළියෙන් දැක්වෙයි. මෙහි ගමෙහි ප්‍රභූ වෙනස සිදුවන්නේ ආර්ථික ක්‍රමයෙහි වෙනස් වීම නිසා ය.

ගම්පෙරළිය ලියා පළ කර ඇත්තේ 1944 වූව ද ඉන් දැක්වෙන ආර්ථික හා සංස්කෘතික පෙරළිය එයට දශක කිහිපයකට කලින් සිදු වී ඇති බව පැහැදිලි ය.

ගම්පෙරළියෙන් කිඤ්චෙනේ ආර්ථික හා සංස්කෘතික පෙරළියකි. එය බිරිතානින්ගේ නො ව ලන්දේසීන්ගේ කාලයේ සිට දකුණු පළාතේ ඇතැම් පවුල්වල ඇති වූ පෙරළියක කුඩා කොටසකි. මෙරට ආර්ථිකය හා සංස්කෘතිය බටහිර ක්‍රිස්තියානි නූතනත්ව වෙනසකට භාජනය කිරීම ඇරඹුණේ ගම්පෙරළිය ලියැවුණු වකවානුවට අවුරුදු සිය ගණනකට පෙර ය. ඒ ක්‍රියාදාමය බිරිතානින් යටතේ තව තවත් ප්‍රබල ව කෙරෙනගෙන ගියේ ය. ගම්පෙරළියෙන් කිඤ්චෙන වෙනස විසිවැනි සියවසේ මුල් දශක කිහිපයෙහි ඇති වූවකි. ඒ වන විට ද දකුණු පළාතේ ගම්වල ප්‍රධානීන්ගේ වෙනස් වීමක් සිදු වී තිබුණි. ගම්පෙරළියෙහි පමණක් නො ව මාර්ටින් වික්‍රමසිංහ මහතාගේ වෙනත් කෘතීවල එන වර්ත බටහිරයන්ගේ මැදිහත් වීමෙන් ඇති කරන ලද සමාජ විපර්යාසවල ප්‍රතිඵල බව පැහැදිලි ය.

මුහන්දිරම, නොතාරිස්, ඔපිසර (ඔපිසර යන්න නිලධාරියා යන අර්ථය ඇති ඉංග්‍රීසි ඔපිසර (Officer)- යන්නෙන් බිඳී ඇත.) ආදි තනතුරු මෙන් ම වත්මන් පාසල් අධ්‍යාපනය ද ඇති කරන ලද්දේ බටහිරයන් විසිනි. කයිසාරුවත්තේ පවුල මුහන්දිරම පවුලක් වූයේ, එනම් කයිසාරුවත්තේ මුහන්දිරමවරයකු වූයේ කෙසේ ද යන්න අපි නො දනිමු. එසේ වූයේ කෙසේ ද යන්න ගම්පෙරළියෙහි ඇතුළත් විය යුතු ව තිබුණි යැයි මෙයින් නො කියැවෙයි. මෙහි දී මා කීමට අදහස් කරන්නේ සිංහල රජ දවස (කෝට්ටේ යුගයේ යැයි කියමු) නොමැති වූ අයුරකින්, දකුණේ හා පොදුවේ ලංකාවේ ගම්වල බටහිරයන් විසින් ඇති කරන ලද ප්‍රභූ පිරිසක් බිහි වී තිබුණු බව ය. බිරිතානින් යටතේ සිදු වූ ප්‍රධාන කරුණු දෙකක් නම් අධ්‍යාපනය ක්‍රිස්තියානි වීම හා වෙළෙඳාම පැතිරීම ය. ඒ සංස්කෘතික හා ආර්ථික වෙනසකි. ගම වෙළෙඳාමට යටත් වීම ඇරඹීමක් එකල දැකිය හැකි විය. එහෙත් මේ වෙනස්කම් සිදු වූයේ මුළු මහත් ගමෙහි ම නො ව ප්‍රභූ ගමෙහි ය. එනම් ගම්වල සිටි ප්‍රභූවරුන් අතර මේ වෙනස සිදු විය. මේ ප්‍රභූවරුන් ද නිර්මාණය කරනු ලැබූයේ බිරිතානින් විසිනි. ගම්පෙරළියෙහි කිඤ්චෙනේ මේ ප්‍රභූවරුන්ගේ ගමේ වෙනසක් මිස ගමේ වෙනස් වීමක් නො වේ. මාර්ටින් වික්‍රමසිංහ මහතා තම නවකතාවෙහි නිර්මාණය කරන්නේ ඔහු දැන සිටි ප්‍රභූවරුන්ගේ ගම ය. ගම්පෙරළිය යනු ඒ වන විටත් අතිකුත් ගම්මුත්තේ ගම තරමකට හෝ වෙනස් වී සිටි ප්‍රභූවරුන්ගේ පෙරළිය තවත් අදියරකට ප්‍රවිෂ්ට වීම ය.

කයිසාරුවත්තේ මුහන්දිරම අභාවයට යන්නේ ඉහත සඳහන් කරුණු දෙකෙහි දී ම පරාජිතයකු ලෙස ය. ඔහු එතරම් බටහිරයන්ගේ අධ්‍යාපනයක් ලැබූ පුද්ගලයකු නො වූණා පමණක් නො ව ඔහුට අනුලා හා නන්දා යන තම දියණියන් දෙදෙනාට ද හරිහමන් බටහිර අධ්‍යාපනයක් ලබා දීමට නොහැකි විය. තම පුතා වූ තිස්සට ගාල්ලේ පාසලකට යවා අධ්‍යාපනයක් ලබා දීමට ද ඔහුගේ ආර්ථික තත්ත්වය විසින් බාධා ඇති කෙරිණි. එසේ ම ඔහු මුදල් ගනුදෙනුවෙහි ද (වෙළෙඳාමෙහි ද) දකෂයෙක් නො වී ය. ඔහුගේ සුළු ව්‍යාපාරය පවත්වාගෙන යෑම ඔහුට ප්‍රශ්නයක් විය. එකල බිරිතානින් විසින් වෙනස් කරමින් තිබූ, ගමක නායකත්වය දරන පුද්ගලයකු සතු විය යුතු ගුණාංග ඔහුට නො වී ය. ඔහු භාරතීය ව මිස යෑමට පෙර ම සමාජයීය ව මිස ගොස් තිබිණි. බිරිතානින් යටතේ පරිණාමය වෙමින් තිබූ සමාජයට ඔහු අනවශ්‍ය පුද්ගලයෙක් විය.

ගම්පෙරළියෙහි පියලේ යනු ඒ ඇති වෙමින් තිබූ සමාජයට අවශ්‍ය පුද්ගලයෙක් විය. ඔහු ගමෙන් කොළඹට සංක්‍රමණය වී යම ඉංග්‍රීසි අධ්‍යාපනයක් ලබාගත්තේ ය. එකල ඇතිවෙමින් තිබූ සමාජයෙහි පිළිගැනීමට ලක් වීමට, තැනක් ගැනීමට, වැදගත්කම වීමට, ඉංග්‍රීසියෙන් ලැබූ අධ්‍යාපනයක් අවශ්‍ය බවට සම්මතයක් බිරිතානින් විසින් ඇති කෙරෙමින් තිබුණි. ඒ අධ්‍යාපනය ඉංග්‍රීසි බස පිළිබඳ අධ්‍යාපනයක් හා ඉංග්‍රීසියෙන් (මාධ්‍යයෙන්) දෙනු ලැබූ වූවක් විය. තම ඉංග්‍රීසි අධ්‍යාපනයෙන් පසු පියලේ භාණ්ඩ මිල දී ගෙන අලෙවි කරන ව්‍යාපාරිකයෙක් විය. මෙරට ධනපතියන් යැයි කියන පුද්ගලයන් බෙහෙවින් ඇති වූයේ ඒ ආකාරයට ය. මෙරට මැතක් වන තුරු ම භාණ්ඩ නිෂ්පාදනය කරන්නන්ට වඩා භාණ්ඩ මිල දී ගෙන අලෙවි කරන්නන් සිටිය හ. ඒ තත්ත්වය අද ද එතරම් ම වෙනස් වී ඇතැ යි සිහිය නොහැකි ය. පියලේ කයිසාරුවත්තේ මුහන්දිරම මෙන් නො ව පැතිරෙමින් පැවති බටහිර ක්‍රිස්තියානි නූතනත්වයට අවශ්‍ය පුද්ගලයෙක් විය. ඔහු තරුණ වියක කයිසාරුවත්තේ මුහන්දිරම මැදි විය ඉක්මවමින් සිටියේ ය.

නන්දා ඒ දෙදෙනාට මැදි විය. නන්දා පළමුව පිනදාස සමග විවාහ වුවා ය. පිනදාස සිංහලේ ගියේ සුළු ව්‍යාපාරික කටයුතු සඳහා ය. එහෙත් ඔහුට ද ඒ සඳහා අවශ්‍ය වූ ගුණාංග නො තිබුණි. බිරිතානීන්ගේ සංස්කෘතිය හා ආර්ථික යටත්විපිතවාදය ප්‍රචලිත වූයේ පිනදාස වැන්නන්ට පිළිගැනීමක් හා ඉල්ලුමක් නැති වන ආකාරයට ය. වෙළෙඳ කටයුතුවලට සිංහල සංස්කෘතිය තෝරාගන්නක් නො වේ. අද පවා සිංහලයේ වෙළෙඳ කටයුතු පිළිබඳ එතරම් දකෂයෝ නො වෙති. කයිසාරුවත්තේ මුහන්දිරම් හා පිනදාස වැන්නන්ගේ ව්‍යාපාර අසාර්ථක වීම පුදුමයක් නො වේ. සිංහලයන් අතර වෙළෙඳාමේ දකෂයන් සිටියේ ටික දෙනෙකි. පියලේ එවැන්නෙක් විය.

මෙහි දී සිංහලේ යන ව්‍යවහාරය පිළිබඳ යමක් කිව යුතු ය. සිංහලේ යනුවෙන් පැරැන්නන් විසින් හඳුන්වනු ලැබූයේ කන්ද උඩරට ප්‍රදේශ ය. මුළු රට ම ඉංගිරිසියට යටත් වීමට පෙර තිබූ පැරණි සිංහලේ රාජ්‍යයන් එකල ඉතිරි වී තිබූ කන්ද උඩරට රාජ්‍යය

පැරැන්නන් විසින් සිංහලේ ලෙස හැඳින්විණි. පසු කලෙක මුළු රට ම යටත් වීමෙන් පසුව ද උඩරට රාජ්‍යයේ ප්‍රදේශ සිංහලේ නමින් ම හැඳින්විණි. මේ ව්‍යවහාරයෙන් මෙරට ඉතිහාසය ගැන ඉතා වැදගත් දෙයක් කියැවෙයි. එනම් ඉතා පැරැණි යුගයෙහි මෙරට සිංහලේ හෙවත් සිංහලයන්ගේ දේශය ලෙස හැඳින්වුණු බව ය. ජර්මානුවන්ගේ දේශය රොයිෂ්ලන්තය හෙවත් ජර්මනිය ද, ප්‍රංශයන්ගේ දේශය ප්‍රංශය ද, ඉංගිරිසි හෙවත් ඇග්ලිකන් දේශය එංගලන්තය ලෙස ද හැඳින්වෙන අයුරින් සිංහලයන්ගේ දේශය සිංහලේ යනුවෙන් හැඳින්විණි. ඒ අරාබීන් විසින් සිංහලාන් ලෙස ද, දකුණු භාරතයේ සීහලම් ලෙස ද කියැවිණි. සිලෝන් යන වචනය සිංහලාන් යන්නෙන් ද, ඊලාම් යන්න සීහලම් යන්නෙන් ද බිඳී ඇති බව වාග් විද්‍යාඥයන්ගේ අදහස ය.

නන්දා මුල දී පෙම් බැන්දේ පියලේට ය. කයිසාරුවත්තේ මුහන්දිරම්ට අවශ්‍ය වූයේ තම දියණියට ඉංගිරිසි බස පිළිබඳ දැනුමක් ලබාදීමට ය. එහෙත් ඔහුට ඇය පියලේට විවාහ කර දීමේ අවශ්‍යතාවක් නො වී ය. කයිසාරුවත්තේ මුහන්දිරම්ට අවශ්‍ය වූයේ තම පවුල වැනි ප්‍රභූ පවුලක තරුණයකු තම බැණා කරගැනීම ය. ඔහු නො දුටු කරුණ නම් ප්‍රභූ සමාජ පෙරලිය වර්ධනය වීමේ දී වැදගත් වන්නේ එකල තිබූ ප්‍රභූ ගුණාංග නො ව වෙනත් ගුණාංග බව ය. ඒ ගුණාංග තිබුණේ එකල ද ප්‍රභූ පවුලකට අයත් වූ පිනදාසට නො ව නිරප්‍රභූ පවුලක උපත ලත් පියලේට බව වැටහෙන නුවණක් කයිසාරුවත්තේ මුහන්දිරම්ට නො වී ය.

මහාචාර්ය නමින් ද සිල්වා